

B-1601100202010102 Seat No. _____

M. A. (Sem. I) (CBCS) (WEF-2016) Examination

March - 2021

Sanskrit

Vedantashastra (Common Paper for 2015 & 2016)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

सूचना / Instructions :

(१) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

(1) All question carry equal marks.

(२) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

(2) Answer any five questions.

૧ નીચેનાબે ગદ્યખંડોનું આવશ્યક સમજૂતી સાથે ભાષાંતર કરો.

૧૪

1 Translate with necessary explanation Two of the following passages.

14

(१) देहात्मप्रत्ययो यदवत् प्रमाणत्वेन कल्पितः ।

लौकिकं तदवदेवेदं प्रमाण त्वाऽऽत्मनिज्ययात ॥

ब्रह्मसाक्षात्कारपर्यन्तमित्यर्थः । लौकिकमिति घटादिज्ञानम् इति अर्थः । तानि च प्रमाणानि प्रत्यक्षानुमानोपमानागमार्था पतयनुपलब्धि भेदात् ।

(२) मायावच्छिन्न चैतन्यं परमेश्वरः मायया विशेषणत्वे इश्वरत्वमुपाधित्वे साक्षित्वमिति ईश्वरत्व साक्षित्वयोर्भेदः न तु धर्मिणोरीश्वरतत्याक्षिणोः स च परमेश्वरः एकोऽपि स्वोपाधिभूतमायानिष्ठसत्त्वरजस्तमोगुण भेदेन ब्रह्मविष्णुमहेश्वर इत्यादि शब्दवाच्यतां लभते ।

२ नीयेना बे गद्यभंडोनुं आवश्यक सभजूती साथे भाषांतर करो. १४

2 Translate with necessary explanation Two of the following passages. 14

(१) तथा हि त्रिविधं चैतन्यं प्रमात्रुचैतन्यं, प्रमाणचैतन्यं
विषयचैतन्यं चेति । तत्र घटादयवच्छिन्नं चैतन्यं
विषयचैतन्यम्, अंतःकरणवृत्तयवच्छिन्नं चैतन्यं प्रमाणचैतन्यम्,
अन्तःकरणावच्छिन्नं चैतन्यं प्रमात्रुचैतन्यम् ।

(२) परिणामो नाम उपादानसमसत्ताकार्यापत्तिः ।
विवर्तनाम उपादानविषमसत्ताकार्यापत्तिः ।
प्रातिभासिकरजतं चाविदयापेक्षया परिणामः चैतन्यापेक्षया
विवर्त इति चोच्यते । अविदयापरिणामरूपं च तद्रजतमविद्याधिष्ठाने
इदमवच्छिन्नचैतन्ये वर्तते । अस्मन्मते सर्वस्यापि कार्यस्य
खोपादानाविदयाधिष्ठानाश्रितत्वनियमात् ।

३ नीयेनी बे कारिकाओनो आवश्यक नोंध साथे अनुवाद करो. १४

3 Translate two of the following karikas with necessary notes. 14

(१) स बोधो विषयात् भिन्नो न बोधात्स्वप्नबोधवत् ।
एवं स्थानत्रयेऽप्येको संवित् तदवत्दिनान्तरे ॥

(२) जगतो यदुपादानं मायामादाय तामसीम् ।
निमित्तं शुद्धसत्त्वां तामुच्यते ब्रह्म तद्गिरा ॥

४ नीयेनी बे कारिकाओनो आवश्यक नोंध साथे अनुवाद करो. १४

4 Translate two of the following karikas with necessary notes. 14

(१) द्विधा विधाय चैकेकं चतुर्धा प्रथमं पुनः ।
स्वस्वेतर द्वितीयांशैर्योजनात्पक्ष पञ्च ते ॥

(२) तैरन्तःकरणं सर्ववृत्तिभेदेन तद द्विधा ।
मनोविमर्शरूपं स्याद बुद्धिः स्यान्निश्चयात्मिका ॥

- ૫ અદ્વૈત વેદાંતમાં શંકરાચાર્યના પ્રદાનને સવિસ્તર વર્ણવો. ૧૪
- 5 Write a detailed note on contribution of Shankaracharya to અદ્વૈત વેદાન્ત. 14
- ૬ શુદ્ધાદ્વૈત સંપ્રદાયના સિદ્ધાંતો પર સવિસ્તર નોંધ લખો. ૧૪
- 6 Write a detailed note on the doctrines of શુદ્ધાદ્વૈત. 14
- ૭ વેદાન્તના પ્રયોજન વિશે સવિસ્તર ચર્ચા કરો. ૧૪
- 7 Discuss the purpose of Vedanta. 14
- ૮ વિદ્યારણ્યસ્વામીના જીવન અને કવન પર નોંધ લખો. ૧૪
- 8 Write a note on the life and books of Vidyananya Swami. 14
- ૯ પઞ્ચદશ્યાં 'તત્ત્વમસિ' ઇતિ વાક્યસ્ય નિર્ણયઃ સવિસ્તર સમજાવો. ૧૪
- 9 પઞ્ચદશ્યાં 'તત્ત્વમસિ' ઇતિ વાક્યસ્ય નિર્ણયઃ Write a detailed note. 14
- ૧૦ નીચેની બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 10 Write short notes on two of the following. 14
- (1) ધર્મરાજાધ્વરીન્દોઃ પ્રમાણલક્ષણવિચારઃ
- (2) વેદાન્તપરિભાષાયાં પુરુષાર્થચતુષ્ટય